«ایران» از تقاضای بی‌سابقه مردم برای خرید مخازن ذخیره آب گزارش می‌دهد

شهرهای ایران در تلاطم موج بی آبی

عکس‌ها: علی حسن‌پور و سجاد صفری/ایران

گروه گزارش - سهیلا نوری / خیابان مولوی، ایستگاه سعادت و صف طولانی برای خرید گالن دست کم ۶۰ لیتری. آیا این صف زاییده یکی دیگر از موج‌هایی است که هرچند وقت یکبار در بستر اقتصادی کشور به راه می‌افتد؟ این سؤال را تصویری که چندمتر آن‌طرف‌تر توی ذوق می‌زند به ذهنم آورد؛ معتادان کهنه‌فروش و خریداران مواد مخدر ارزان، حدفاصل بازار مولوی و سید اسماعیل را که به بازار حضرتی معروف است، قُرق کرده‌اند. کک‌شان هم نمی‌گزد که این سوی خیابان مردم دارند برای خرید بشکه، گالن و دبه آب سر و دست می‌شکنند. بیشتر به وصله ناجوری می‌مانند که حساب‌شان از بقیه مردم شهر سواست. احتمالاً نگران بحران کم‌آبی هم نیستند، اما کاش همین‌طور باشد و اوضاع آنقدر بحرانی نباشد که تب خرید تانکر، منبع و گالن آب تا این حد بالا بگیرد؛ به گواه کسبه بازار پلاستیک‌فروشان مولوی، طی همین چند روز اخیر بشکه، دبه و گالن‌های آب، ۴۰ درصد افزایش قیمت داشته است.

دختری جوان درحالی‌که یک بشکه آبی‌رنگ بزرگ در دست دارد از کنار صف معتادان می‌گذرد. با اشاره چشم به مادرش نشان‌شان می‌دهد و غُرولندکنان می‌گوید: «کاش ما هم اینقدر بی‌غم بودیم، نه اینکه از ترس بی‌آبی اونم توی دماوند، این همه راه بکوبیم بیایم اینجا بشکه خیارشوری بخریم.»

دوراندیشی برای ذخیره آب

از محله سبلان و با مترو آمده‌اند. شنیده بودند اینجا قیمت‌ها پایین‌تر است برای همین حاضر شدند زل گرما بیایند تا خلوت‌تر باشد و توی صف نایستند. از او می‌پرسم طی روزهایی که هشدارهای کم‌آبی و توصیه‌های مصرف بهینه بیشتر شده، آب چند ساعت در منطقه شما قطع بوده که برای خرید مخزن به اینجا آمدید؟ می‌خندد و می‌گوید: «هنوز توی محله ما آب قطع نشده. راستش مادرم از ترس بی‌آبی روزهای آینده، مجبورم کرد بیایم. البته این بشکه اینجا خیلی ارزان‌تر از محله خودمان است. چند روز پیش یک گالن سفید برای آب آشامیدنی از محله خودمان خریدم که الان وقتی اینجا قیمت کردم تازه فهمیدم ما خیلی گران خریدیم. یک باغچه توی دماوند داریم که معمولاً آخر هفته‌ها آنجا هستیم. مادرم از ترس اینکه اونجا به مشکل بخوریم این طوری دوراندیشی کرده است.»

این دوراندیشی را فروشنده لوازم پلاستیکی که تا سقف مغازه را گالن و بشکه پلاستیکی چیده هم تأیید می‌کند: «حدود سه هفته است که نه خواب دارم نه خوراک. همیشه ساعت ۸ شب کرکره مغازه را پایین می‌کشیدم، ولی این چندوقت مشتری‌ها تا ساعت ۹ هم ول‌کن نبودند. جالب اینه که خیلی‌ها از ترس اینکه روزهای آینده تازه آب توی محله اونها قطع بشه اومدن سراغ بشکه و دبه.»

مرد سجاده‌اش را که یک گونی زردرنگ است جمع می‌کند، دست‌هایش را سمت من می‌گیرد و انگشت‌های پُر از زخم و بریدگی‌اش را نشانم می‌دهد، زخم‌هایی که «مته‌گِردبُر» گوشه مغازه علت آنهاست؛ «خیلی از مشتری‌ها یا توان خریدن تانکرهای بزرگ را ندارن یا برای مصرف خانگی به مخزن بزرگ نیاز ندارن، برای همین بشکه یا گالن‌های نهایت ۶۰ لیتری می‌خرن و همینجا و با همین مته مخزن‌ها را سوراخ و یک شیر پلاستیکی هم به آن وصل می‌کنم تا کارشان راه بیفتد.»

این مخزن‌های پلاستیکی طی هفته گذشته چقدر افزایش قیمت داشته است؟ او با اشاره به یک مخزن ۶۰ لیتری می‌گوید: «همین که می‌بینی تا چند روز پیش ۷۰۰ هزار تومان بود، ولی امروز با افزایش نرخ و شیرپلاستیکی در میاد ۹۵۰ هزار تومان. با اینکه گران شده ولی امروز که از خستگی خواب مونده بودم با زنگ مشتری‌ها پریدم. جلوی مغازه برای خریدن همین بشکه و گالن‌ها صف بسته بودن، یک سری از مشتری‌ها هم فقط از ترس بی‌آبی روزهای آینده هول می‌زنن.»

بازار آفتابه هم داغ شد

افزایش تقاضا، بقیه کسبه حوالی مسجد امام حسین(ع) در خیابان مولوی را هم متعجب کرده. مرد جوانی که خودش ساکن محله نارمک است و در این منطقه انواع لوازم خانگی پلاستیکی می‌فروشد، با بیان اینکه طی این چند روز هنوز در محله آنها آب قطع نشده و برای خانه خودش از این منبع‌ها نبرده است، از مشتری‌های زیادی می‌گوید که این روزها به کسب و کار او و هم‌صنفی‌هایش رونق داده‌اند: «در این چند روز هر وسیله پلاستیکی که بشود در آن آب جمع کرد، پرفروش شده بود حتی آفتابه. توی مغازه یک سری آبپاش داشتم که اگر هر استفاده‌ای داشت قطعاً جای آفتابه را نمی‌گرفت، ولی مشتری‌ها همان‌ها را هم به جای آفتابه بردند. امروز هرچی با کارخانه تماس گرفتم تا برایم بار جدید بفرسته فایده نداشت. خیلی از کارخانه‌ها جنس جدید نمی‌فروشن و با اینکه ۴۰ درصد افزایش قیمت دادن ولی بازارشان حسابی داغ شده و مشتری هم زیاد است.»

معدن مخازن باکیفیت

مدت‌هاست ساکنان پایتخت، خیابان مولوی را به عنوان یکی از بازارهای دم دستی برای خرید تانکرهای پلاستیکی آب می‌شناسند؛ تانکرهای ۵۰۰ تا ۵۰ هزارلیتری که الان خبری از آنها نیست و فروشنده می‌گوید هیچ‌وقت مغازه‌اش تا این حد خالی از جنس نبوده است. مرد جوان که به همین خاطر از صبح بیشتر از ۲۰ مشتری را جواب کرده جلوی مغازه ایستاده. تانکر ۱۵۰۰ لیتری ۳ لایه با کیفیت عالی را ۱۱ میلیون تومان می‌فروشد و برخلاف فروشنده قبلی می‌گوید: «ما از برج یک افزایش قیمت نداشتیم. خدا را خوش نمیاد توی این وضعیت مردم را گرفتارتر کنیم. البته فعلاً که خبری از بار جدید نیست و نه فقط به نمایندگی‌های تهران و اطراف، که به کارخانه‌دار مشهد هم زنگ زدم ولی بار جدید ندارن. تا حالا تقاضای خرید تانکر تا این حد بالا نبوده و با اینکه بازار خیلی داغ شده، فعلاً جنس خیلی کمیاب شده، اما بشکه و گالن و دبه توی بازار فراوان هست و خیلی از کاسب‌ها دارن خوب کاسبی می‌کنن.»

این وضعیت در جاده خاوران شکل متفاوتی دارد. نمایندگی یکی از پرطرفدارترین تانکرهای پلاستیکی که در شمال کشور تولید می‌شود در این جاده و نزدیکی آرامستان ارامنه واقع شده و درست از جایی که فلش نشان‌دهنده نمایندگی نمایان است تا چندصدمتر آن‌طرف‌تر، انواع و اقسام تانکرهای پلاستیکی در ابعاد و اشکال مختلف توجه‌شان را جلب می‌کند، چند ثانیه مکث می‌کنند و رو به کانتینر فروشندگان تانکرها با صدای بلند قیمت را می‌پرسند اما پاسخی که اغلب‌شان می‌شنوند این است: «فروخته شده!»

> در این چند روز هر وسیله پلاستیکی که بشود در آن آب جمع کرد، پرفروش شده بود. امروز هرچی با کارخانه تماس گرفتم تا برایم بار جدید بفرسته فایده نداشت

۹۰ درصد مخازن مکعب، زیرپله‌ای، افقی و عمودی که در این محوطه قرار دارند، فروخته شده‌اند و مشتری‌ها باید تا رسیدن بار جدید صبر کنند؛ از صبح ۲ تریلی ۱۸چرخ که در هر کدام آنها دست کم ۳۰ تانکر آب در ابعاد مختلف جا می‌گیرد، تخلیه و به سرعت هم فروخته شده است

۹۰ درصد مخازن مکعب، زیرپله‌ای، افقی و عمودی که در این محوطه قرار دارد فروخته شده‌اند و مشتری‌ها باید تا رسیدن بار جدید صبر کنند؛ از صبح ۲ تریلی ۱۸چرخ که در هر کدام آنها دست کم ۳۰ تانکر آب در ابعاد مختلف جا می‌گیرد، تخلیه و به سرعت هم فروخته شده است. آه از نهاد مرد میانسال برآمد تا این را فهمید. با موتور از محله پیروزی تا اینجا آمده.

خورشید به وسط آسمان رسیده و با اینکه سایبان موتورش تأثیر چندانی در کاهش گرمای آفتاب ندارد، ولی حاضر نیست برگردد. این طور که خودش می‌گوید لوله‌کش ساختمان است و بر اساس تجربه، مخازن آب این نمایندگی نسبت به نمونه‌های مشابه بازار، کیفیت بیشتری دارد؛ «اینجا معدن تانکرهای خوب است. این چندوقت توی محله ما فقط شب‌ها آب قطع شده ولی گویا کم‌کم به روزها هم می‌رسه برای همین خواستم زودتر دست به کار بشم ولی خب دیر رسیدم. تانکرهای عمودی را یا بردند یا پیش‌فروش شده و فقط تانکرهای افقی مانده. صبر می‌کنم و به محض رسیدن بار جدید می‌خرم.» به گفته این مرد که خود را متخصص این کار معرفی می‌کند، برای هر واحد مسکونی بین ۲۵۰ تا ۳۵۰ لیتر آب مصرفی در نظر گرفته می‌شود که این میزان در انتخاب حجم تانکر بسیار کمک‌کننده است. بر این اساس برای یک ساختمان مسکونی ۸ واحدی، یک تانکر دست کم ۲هزار لیتری کفایت می‌کند. به گفته مرد جوان فروشنده که با کلاه آفتابی آبی‌رنگش در بین تانکرهای سفید به راحتی قابل شناسایی است و مشتری‌ها حتی یک لحظه هم رهایش نمی‌کنند، قیمت یک مخزن ۲ هزار لیتری ۱۶ میلیون تومان است. پمپ و سایر لوازم جانبی هم معمولاً از بورس آن یعنی محله «سعدی» خریداری می‌شود و پس از نصب، بسیاری از مشکلات کم‌آبی رفع خواهد شد.

با حوصله جواب تک‌تک مشتری‌ها را می‌دهد و به آنهایی که می‌خواهند دیگر هزینه خرید پمپ و متعلقات آن را نپردازند می‌گوید در این صورت باید تانکر را در پشت بام قرار بدهند، اما با وجود شرایط موجود، فشار آب آنقدر نخواهد بود که مخزن پر شود.

کوچکترین مخزن موجود در این نمایندگی، ۱۰۰ لیتری است که ۲ و نیم میلیون تومان قیمت دارد که بر اساس الگوی مصرف ما ایرانی‌ها، کفاف ۲ بار حمام رفتن را می‌دهد. اغلب مشتری‌ها

سراغ مخازن ۵۰۰، ۲ هزار و ۳ هزار لیتری را می‌گیرند. چند نفری هم که ساکن مجتمع‌های مسکونی چندده واحدی هستند قیمت مخازن ۱۰ هزارلیتری را می‌پرسند. این طور که مشخص است به غیر از حجم مخازن، عمودی یا افقی بودن تانکرها هم قیمت آنها را تعیین می‌کند. به گفته جوان فروشنده، تانکرهای ایستاده از تانکرهای افقی ارزان‌تر هستند چراکه تانکرهای عمودی قالب یک‌تکه دارند و تانکرهای افقی به دلیل قالب دوتکه‌شان گران‌تر هستند؛ به این ترتیب مخازن مکعب، زیرپله‌ای، خوابیده و طرح‌دار به دلیل مصرف مواد بیشتر، قیمت بالاتری دارند.

افزایش نرخ نداشتیم

اما تقاضای مردم برای خرید مخازن ذخیره آب چه زمانی به اوج خود رسید؟ مسئول نمایندگی شرکت فروش مخزن می‌گوید: «۳ هفته است که این طوری شده و اغلب مشتری‌ها برای مصرف خانگی به ما سر می‌زنند. اما اصلاً بار نیست؛ همه فروخته شده. این جاده را که بگیری و تا مشهد بروی ۲۰ تا نمایندگی دیگر هم وجود دارد، ولی جنس هیچ‌کدام‌شان جور نیست. شبیه روزهای کرونایی شده که مردم برای خرید بعضی چیزها از هم سبقت می‌گرفتند.» او می‌گوید: «طی دو هفته اخیر بالغ بر ۳هزار تانکر فروختیم ولی همچنان تقاضا بالاست و خیلی بیشتر از قبل به شرکت‌ها سفارش می‌دهیم. البته هنوز افزایش نرخ نداشتیم و قیمت تانکرها با فروردین‌ماه جاری فرقی نکرده است.

همچنان تانکر ۵۰۰ لیتری برای مشتری ۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان تمام می‌شود و اگر بخواهد برایش شیرآب هم وصل کنیم ۱۰۰ یا ۱۵۰ هزار تومان به آن اضافه می‌شود.»

هرطور شده باید تانکر بخریم

«همین یکی دو سال پیش تانکر ۳ هزار لیتری برای آبیاری باغ را خریده بودم ۹ میلیون تومان ولی الان همان تانکر را باید ۲۶ میلیون تومان بخرم.» این را مردی شیک‌پوش می‌گوید که بعد از بازنشستگی تهران را به مقصد یکی از روستاهای شمال کشور ترک کرده و این روزها که از سر دلتنگی برای نوه‌ها به خانه‌اش در تهران آمده، قطعی آب او را به جاده خاوران کشانده است. از قطعی آب در استان گرگان تعریف می‌کند و می‌گوید: «سال‌های قبل که هشدار کم‌آبی می‌دادند گمان می‌کردیم هرجایی کم‌آب شود، شمال کشور از این خبرها نیست، ولی متأسفانه قطعی آب به آنجا هم سرایت کرده. با این حال و با اینکه در این فصل سال شمال شرجی هست، ولی من آنجا را به تهران ترجیح می‌دهم. لااقل اگر قطعی آب است، اما در عوض هوای خوب و آرامش داریم.»

آن‌طرف‌ترمردی با قد بلند و موهای جوگندمی با فروشنده چک و چانه می‌زند که برای ما مستأجرها ارزان‌تر حساب کن. همسرش که به نشانه تأیید، سر تکان می‌دهد، مشغول خالی کردن صندوق عقب ماشین است که تانکر را جا بدهند. یک تانکر ۳۰۰ لیتری برای خانواده ۴ نفره‌شان خریده‌اند.

«این حجم برای خانواده شما کافی است؟» تا همین سؤال کوتاه را پرسیدم، سر درد دل زن باز می‌شود و پاسخ می‌دهد: «هم باید به جیب‌مان نگاه کنیم، هم فضای خالی بالکن که قرار است این تانکر را آنجا بگذاریم. فعلاً همین برای ما بس است؛ اینجا ۳ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان خریدیم، ولی مولوی قیمت کرده بودم ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان. البته وسایل جانبی و شناور و اینها را که وصل کنیم تا ۵ و ۴۰۰ هزار تومان برای ما آب می‌خورد. ساکن منطقه «کیان‌شهر» هستیم و صبح تا شب که آب قطع می‌شود، زندگی ما که طبقه پنجم هستیم خیلی سخت است. یاد بچگی‌هایم می‌افتم که محله دروازه غار زندگی می‌کردیم و وسط حیاط یک چاه داشتیم که برای ظرف و لباس شستن از آن آب می‌کشیدیم و برای آب خوردن هم می‌رفتیم تا سر لوله اصلی که به آن فشاری می‌گفتیم. کاش مسئولان بیشتر به فکر آسایش ما باشند. فکر که آرام باشد، مملکت هم پیشرفت می‌کند.»

آن‌سوتر زن و شوهری با موتور و از شهرری آمده‌اند. صورت زن آفتاب‌سوخته است و با اینکه روسری‌اش را تا روی ابروها پایین کشیده اما چشمانش را از تیغ آفتاب می‌دزدد. همسرش که باحوصله‌تر است، می‌گوید: «در محله ما از هر ۱۰ مغازه یکی تانکر پلاستیکی دارد که قیمتش هم با اینجا ۸۰۰ تا ۱ میلیون تومان اختلاف دارد. او درباره وضعیت قطعی آب در محل سکونتش می‌گوید: «توی این چند روز از ۲۴ ساعت شبانه‌روز فقط ۲ تا ۳ ساعت آب وصله و باقی روز قطعه. با این شرایط و با بچه کوچک نمیشه زندگی کرد. تا دیروز دبه‌های ۲۰ لیتری را پُر می‌کردیم ولی دیشب که بعد از ۷ سال برایمان از شهرستان میهمان آمد، کلی خجالت کشیدیم و امروز آمدیم هرطور شده یک تانکر بخریم.»

مهر تأیید کارخانه

برگفته تمام کسانی که در پی افزایش بحران کم‌آبی سراغ مخازن ذخیره آب رفته‌اند، مهر تأیید را کارشناس فروش یکی از بزرگترین شرکت‌های تولید مخازن پلی‌اتیلن پلاستیکی در ایران می‌زند. «اسلامی» در پاسخ به این پرسش که تقاضای خرید تانکرهای آب طی دو هفته گذشته در مقایسه با ماه‌های قبل تا چه حد افزایش داشته است، می‌گوید: «از زمانی که وزیر نیرو جدی بودن مشکل کم‌آبی را درسطح کشور تأیید کرد، میزان تقاضا برای خرید مخازن ذخیره آب افزایش فاحشی داشته و این روند که در استان‌های تهران و البرز صعودی بوده، شرایط را به‌گونه‌ای تغییر داده که اگر تا پیش از این و در حالت عادی روزی ۸۰ ماشین بارگیری می‌کردیم، این عدد طی ۳ هفته اخیر به ۱۰۰ تا ۱۵۰ ماشین افزایش پیدا کرده است.

البته این عدد و رقم به میزان تولید ما نیز بستگی دارد و از آنجا که در روزهای دوشنبه و پنجشنبه به دلیل کمبود منابع انرژی، برق شهرک صنعتی قطع می‌شود قاعدتاً فردای این روزها، تولید، بارگیری و ارسال کمتری خواهیم داشت.»

این کارشناس با تأیید اینکه از ابتدای سال جاری تانکرهای ذخیره آب با افزایش قیمت روبه‌رو نبوده، مخازن ۲۰۰، ۳۰۰، ۵۰۰ و هزار لیتری را از پرتقاضاترین مخازن برای مصرف خانگی در هر واحد مسکونی معرفی می‌کند و می‌گوید: «همچنان مخزن ۵۰۰ لیتری سه لایه به قیمت ۵ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان و مخزن هزار لیتری افقی به ارزش ۹ میلیون و ۸۰۰ هزارتومان عرضه می‌شود که همین مخزن در صورتی که عمودی باشد، ۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان تقدیم مشتری خواهد شد.»

جدیدترین تحقیقات در مورد میزان آلودگی چای و قهوه در سطح شهر تهران

چای خشک را بشویید و فقط تازه دم بخورید

گزارش

محدثه جعفری
گروه اجتماعی

چای و قهوه از پرمصرف‌ترین نوشیدنی‌های جهان و محبوب‌ترین نوشیدنی میان ما ایرانی‌ها هستند. همین محبوبیت ضرورت توجه به سلامت این نوشیدنی‌های پرطرفدار را از نظر فلزات سنگین و سموم بیشتر می‌کند. طبق تحقیقاتی که روی چای و قهوه عرضه شده در تهران انجام گردیده، محققان توصیه می‌کنند، اول باید چای را بشویید و بعد دم کنید. چون با شستن چای، بسیاری از فلزات سنگین تا حد زیادی کاهش پیدا می‌کند.

فلزات سنگین، یکی از مهم‌ترین نگرانی‌ها در بحث امنیت و ایمنی غذا در جهان است. دکتر نبی شریعتی‌فر، استاد تمام ایمنی و بهداشت مواد غذایی در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران درباره هدف انجام این تحقیقات روی محصولات غذایی پرمصرف مردم، می‌گوید: «مواجهه انسان با آلاینده‌ها و سموم مواد غذایی، نگرانی همه کشورهای جهان است که ضرورت ارزیابی ایمنی غذا را ایجاب می‌کند.

قهوه و چای از جمله نوشیدنی‌های پرطرفدار ایرانی‌ها محسوب می‌شود که به دلیل طعم و خواصی که دارد، بین مردم محبوب هستند. تمام مواد غذایی بویژه نوشیدنی‌هایی مثل چای و قهوه در صورت وجود فلزات سمی می‌توانند آن را به بدن انسان منتقل کنند. بنابراین، چای و قهوه یک خطر بزرگ برای سلامتی انسان بویژه کودکان و بزرگسالان هستند. فلزات سنگین در اندام‌های حیاتی بدن مانند کلیه‌ها، استخوان‌ها و کبد تجمع می‌کنند و باعث بسیاری از بیماری‌های جدی مرتبط به اندام‌های حیاتی می‌شوند. به همین دلیل تحقیقاتی برای بررسی میزان فلزات سنگین در نمونه‌های چای و قهوه عرضه شده در تهران انجام دادیم.» با شناسایی میزان فلزات سنگین در چای و قهوه، امکان تدوین راهنمای کنترلی برای کاهش مواجهه مردم با این آلاینده‌ها فراهم می‌شود. دکتر شریعتی‌فر به انواع قهوه‌های موجود در سطح شهر اشاره می‌کند و می‌گوید: «در بازار قهوه فوری، ساده یا نسکافه داریم که خاستگاه آن شاخ آفریقا، اتیوپی و یمن است.

دلایل استفاده از قهوه هم خواصی همچون تقویت سیستم ایمنی بدن، کاهش استرس و نشاط آوربودنش است. در تحقیقاتی که روی این محصول انجام شد، دریافتیم، آهن بیشتری در قهوه وجود دارد. به طور کلی دو نوع آهن داریم، «آهن هم» که صرفاً در منابع حیوانی وجود دارد و «آهن غیرهم» که در منابع گیاهی مثل گندم و قهوه یافت می‌شود و می‌تواند منبع خوبی برای افرادی که دچار کمبود آهن هستند، باشد.» خوشبختانه عناصری از قبیل «آرسنیک، کبالت، کروم، نیکل، سرب» در قهوه ساده و قهوه مخلوط شناسایی نشدند که نشان می‌دهد، قهوه‌هایی که در تهران مورد بررسی قرار گرفته‌اند، مشکلی نداشتند. او با تأیید این موضوع توضیح می‌دهد: «در این تحقیقات مشخص شد، قهوه فوری در مقایسه با قهوه ساده و قهوه مخلوط بالاترین میزان عناصر کمیاب را دارند. عناصر کمیاب ترکیبی از فلزات سنگین و ضروری است که وجود عناصر کمیاب در قهوه ممکن است به دلایل آلودگی محیطی و اثر آن در دانه خام اولیه باشد. به طورکلی در مورد قهوه می‌توان به این نتیجه رسید که مشکل خاصی برای مصرف از لحاظ آلاینده‌ها و سموم وجود ندارد. اما به علت کافئین بالا، مصرف زیاد می‌تواند تحریک کننده معده باشد.»

> تمام مواد غذایی بویژه نوشیدنی‌هایی مثل چای و قهوه در صورت وجود فلزات سمی می‌توانند آن را به بدن انسان منتقل کنند. با شستن چای بسیاری از فلزات سنگین در آلودگی‌های روی چای تا حد زیادی کاهش پیدا می‌کند

چای کهنه دم نخورید ۵ دقیقه دم کشیدن کافی است

این عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران در مورد بررسی سموم در چای مصرفی مردم می‌گوید: «دو نوع چای سبز و سیاه داریم و به‌رغم نشاط آور بودن و خاصیت تقویتی که بر سیستم ایمنی بدن دارد، وجود برخی عوامل خطرناک در این محصول می‌تواند تهدیدی برای سلامت مصرف کننده باشد. چای سبز حاوی غلظت بالایی از پلی‌فنول‌ها از جمله کاتچین، فلاون‌ها و آنتوسیانین‌هاست. هدف اصلی ارزیابی ما، بررسی ۱۶ عنصر کمیاب از قبیل آرسنیک، آلومینیوم، آهن، سلنیوم، لیتیوم، بور، کبالت، سرب، کروم، روی، جیوه، منگنز، نیکل، کادمیوم و... در چای است. طبق تحقیقات انجام شده روی چای دم کرده، از لحاظ میزان عناصر کمیاب (فلزات سنگین و ضروری) دریافتیم، هنگامی که چای ۵ دقیقه دم بکشد، مقدار عنصر منگنز در چای سیاه و سبز مورد توجه بوده که علامت خوبی است.

همچنین در چای سبز میزان عنصر «بور» هم قابل توجه بوده است. در میان انواع چای کیسه‌ای، بیشترین عنصری که دیده شده مربوط به منگنز و آلومینیوم بوده است. غلظت سرب، جیوه و کادمیوم در همه نمونه‌های چای بررسی شده اعم از وارداتی و داخلی که خوشبختانه کمتر از حد استاندارد ایران و سازمان جهانی بهداشت بوده و به طور کلی در همه ۱۶ عنصر مورد بررسی، غلظت عناصر در چای ایرانی بیشتر از چای خارجی است.»

به گفته استاد تمام ایمنی و بهداشت مواد غذایی در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران، اگر مدت زمان دم کشیدن چای ۱۰ دقیقه طول بکشد، استخراج برخی از عناصر مثل جیوه، بور و کبالت را بیشتر می‌کند. بنابراین توصیه می‌شود، اجازه بدهید چای ۵ دقیقه دم بکشد.

دکتر شریعتی‌فر با اشاره به ارزیابی ریسک خطر مصرف چای می‌گوید: «طبق بررسی‌های انجام شده، خوشبختانه هیچگونه ریسک خطر سرطان‌زایی یا غیرسرطان‌زایی برای انسان ندارد. اما توصیه می‌کنیم، مردم چای را بشویند و بعد دم کنند. با شستن چای بسیاری از فلزات سنگین در آلودگی‌های روی چای تا حد زیادی کاهش پیدا می‌کند.»